

SDRUŽENÍ ENERGETICKÝCH
MANAŽERŮ MĚST A OBCÍ

Vyhodnocení energetického managementu v municipalitách ČR a návrh dalšího postupu pro rozvoj EM

Realizace

- 1.9.2019 – 31.12.2020

Řešitelský tým

- Sdružení energetických manažerů měst a obcí (SEMMO)
- PORSENNA o.p.s.
- Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM)
- Zástupci měst a obcí

Hlavní cíl

- Bariéry + možnosti rozvoje EM na lokální úrovni v ČR
- Věcná doporučení pro systematický koncept podpory EM v ČR – MPO, MŽP, MVČR, MMR, MF, SMOČR

Dílčí fáze projektu

1. **Analýza úrovně fungování** energetického managementu ve městech a obcích ČR.
2. **Definování potřeb** měst a obcí v oblasti udržitelné komunální energetiky (legislativní, finanční, systémové, apod.).
3. **Návrhy na zavedení a rozvoj** EM v českých městech a obcích včetně příkladů ze zahraničí.
4. **Systematický koncept podpory EM** na lokální úrovni v ČR, včetně kompetencí jednotlivých rezortů (MPO, MŽP, MV, MMR).
5. **Požadavky na rozvoj EM** v ČR.

1. Pilotní dotazníkové šetření

- Připraven pilotní dotazník – SEMMO + PORSENNA o.p.s.
- Pilotní dotazník zaslán k připomínkám – prosinec 2019
- Zapracovány připomínky – (MPO, MV) – leden 2020
- Pilotní testování - leden 2020
- Dohoda se Sociologickým ústavem AV ČR – prezentace konečných výsledků
- Obesláno celkem 724 měst a obcí do 2000 obyvatel - leden/únor
- Dotazník – dvě části, pět sekcí a 134 otázek

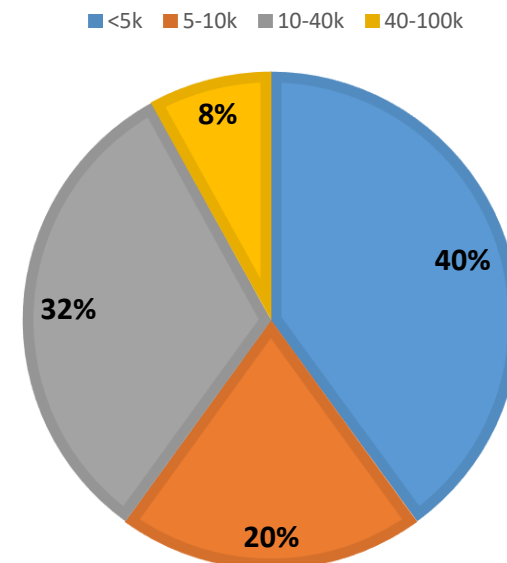
Dotazník

Sekce

1. Identifikace municipality a stavu EM
2. Monitoring a práce s daty
3. Plánování a příprava projektů energetické účinnosti
4. Činnosti EM (provoz)
5. Překážky zavádění EM
6. Návrhy na podporu EM na komunální úrovni

2. Výsledky - obecně

- Počet obcí – 26 – (4%)
- Velikost obcí – 40% nad 10 tis. obyvatel
- Respondenti: Baška, Blatná, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Bojkovice, Černá Hora, Hejnice, Hranice (Hranice na Moravě), Hroznětín, Chodov, Chýnov, Jeseník, Kopřivnice, Kuřim, Letohrad, Písek, Stráž pod Ralskem, MČ Praha 22, Napajedla, Příbor, Rychnov nad Kněžnou, Rýmařov, Havířov, Prostějov, Zlív, Zruč-Senec

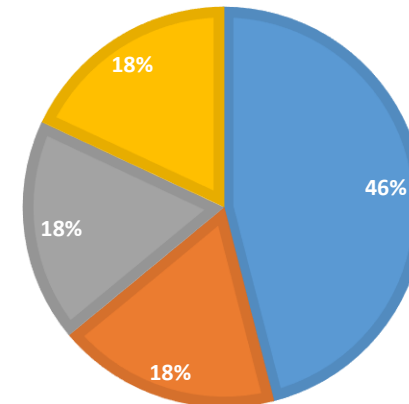
1. Identifikace municipality a stavu EM

- Máte energetického manažera – **75% ne, 25% ano**
 - Ano – 2 <5k, 1 5-10k, 2 10-40k, 1 40-100k
 - Ano – 2 externě, 4 interně; výše úvazku <1:1 50:50
- Kompetence: kontrola EM; poradce; pořizování dat, analýza, vyhodnocování, statistika, **návrhy doporučení, vyhodnocování přijatých opatření**; doporučující; **metodické vedení osob**, kontrola při sběru dat, zajištění energetický průkazů; EM je podřízený vedoucí OSÚMM, **kompetence, pokud se o nějakých dá hovořit, jsou malé**

1. Identifikace municipality a stavu EM

- Skladba práce EM:
 - Administrativní činnosti, například kontrola faktur, zpracování výkazů
 - Provozní činnosti (revize, plnění povinnosti zákona)
 - Příprava nových projektů (technická i finanční část)
 - Koncepční práce – příprava strategických dokumentů, diskuze s vedením města

1. Identifikace municipality a stavu EM

- **Zavedený systematický EM**
 - Ano 28%, **Ne 72%**
- **Úroveň EM**
 - V souladu s ISO 50001 (2 respondenti), na všech budovách (5) – **tj. celkem 27%**
- **System hospodaření s energií**
 - 3/4 respondentů více než 4 roky
- **Podíl výdajů na energii na rozpočtu - 0,9-6%**

2. Monitoring a práce s daty

- **Zpracovaný plán sběru energetických dat a správu energetických dokumentů (měřicí plán) – ne 72%**
 - V případě kladných odpovědí se jím všichni řídí
- **Četnost práce s údaji z faktur o spotřebě a nákladech měsíčně a ročně, téměř shodný podíl odpovědí**
- **Četnost práce s údaji z energetických dokumentů (EA, EP, PENB) – 84% příležitostně - při přípravě projektů**
- **Sdružené nákupy energie – 80% ano, 20% ne**
 - 70% aktualizuje data před každým nákupem a vlastními silami

2. Monitoring a práce s daty

- **Klimatická data – ne 64%**
- **Vnitřní prostředí – ne 88%**
- **Kontrola faktur je prováděna pravidelně u více než 70%**
- **Energetické posudky zpracovává cca 70% respondentů**
 - Nejčastěji pro **posouzení proveditelnosti projektů a vyhodnocení plnění parametrů projektů** (*hypotéza – zpracování a práce až po realizaci*)
 - **Centrálně zpracováno a evidováno**

2. Monitoring a práce s daty

- **Energetické audity zpracovává cca 60% respondentů**
 - U poloviny je to u větší změny dokončené budovy nejsou splněny požadavky na energetickou náročnost budovy
 - Centrálně zpracováno a evidováno
- **Data z energetických auditů, posudků a PENB jsou jen z poloviny využívána k optimalizaci provozu budov**
- **Informace o výsledcích EM v téměř polovině případů nejsou prezentovány/požadovány vedením města**

3. Plánování a příprava projektů energetické účinnosti (úspor energie)

- **Energetický plán** v rámci strategického plánu či jiné koncepce – **ne 85%**, ano 15%
- Realizace projektu na snížení energetické náročnosti s podporou z OP ŽP v posledních 3 letech (2017-2019) – 54% ano, **46% ne**
 - Průměrně 2-5 projektů
 - **V 86% dosaženo očekávané úspory**

3. Plánování a příprava projektů energetické účinnosti (úspor energie)

- Práce s koncepčními dokumenty: ÚEK, SECAP, Energetický plán města, rozvoj soustavy VO – **ne - 80-90%**
 - **Cca 3/4 plánuje dokument v dalších 2-3 letech vytvořit**
- V dokumentech **výrazně chybí cíle EE a využití OZE**

3. Plánování a příprava projektů energetické účinnosti (úspor energie)

- **Komplexní příprava projektů** (zejména renovace budov) – při plánování **v 65% případů zohledněna**
 - **Problematické: všechno - kapacitní, finanční, technické**
- **Elektřina vyrobená z OZE v roce 2019 (MWh) – téměř nula**
 - **Téměř žádné nové projekty nejsou plánované**
- V zadání a realizaci investičních projektů jsou **opatření adaptace na změnu klimatu zastoupena velmi nahodile**

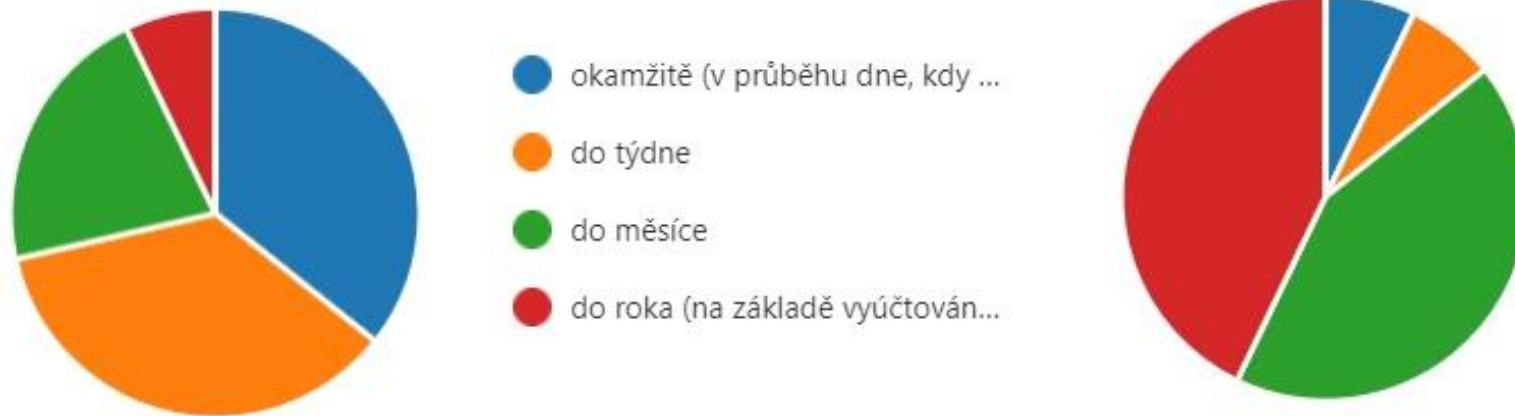
4. Činnosti EM (provoz)

- Databáze budov s údaji o energetické náročnosti – přes 3/4 mají aktuální úplnou nebo částečnou databázi
- Pravidelné vyhodnocování realizovaných úspor (ano/ne), frekvence (ročně/měsíčně)
- Plnění povinností energetické legislativy
 - V polovině obcí taková kompetentní osoba není

4. Činnosti EM (provoz)

- Únik vody a mimořádná spotřeba energie

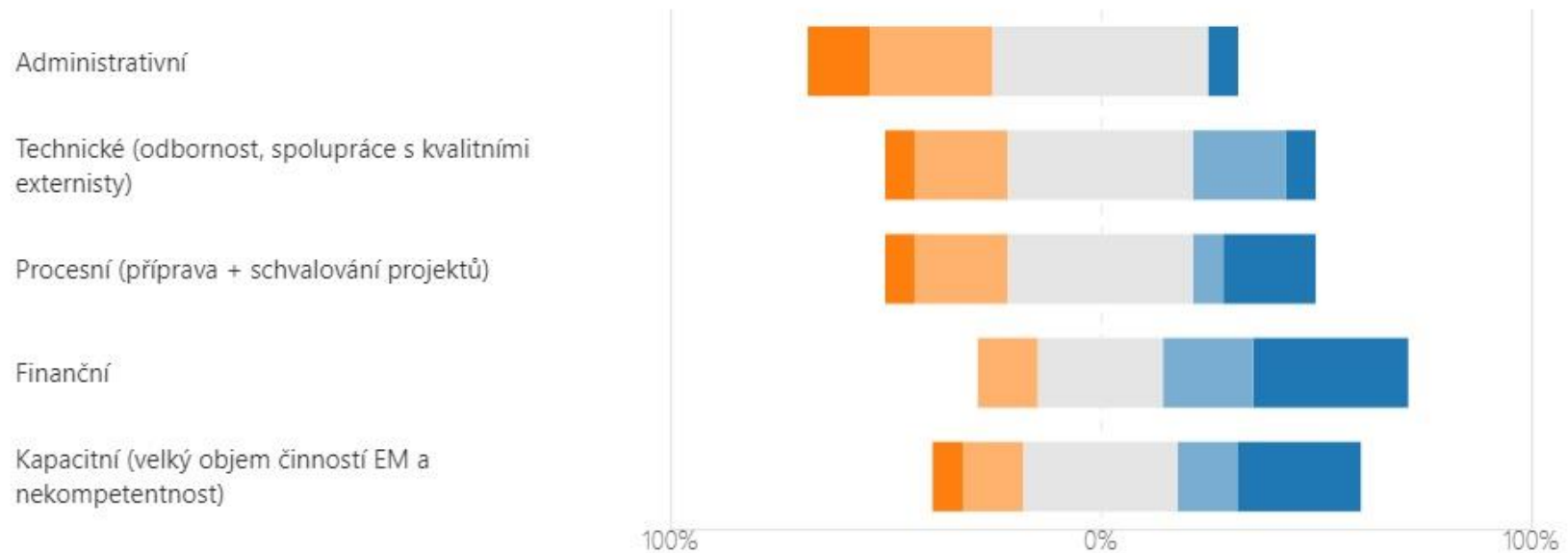
- Školení osob zahrnutých do EM – ne v 70% případů

5. Překážky zavádění EM

- Na úrovni města/obce
 - Udržitelný rozvoj není skutečně **hlavním a důležitým tématem vedení**, občané taková témata po politicích zatím nevyžadují
 - Kolektivní a **zdlouhavé rozhodování** a řízení koalicí (vedení, rada, zastupitelstvo), kolektivní odpovědnost
 - **Kvalifikace** pracovníka a **personální zajištění**
 - **Financování energetického manažera, vysoké vstupní náklady na investice do EM**
 - **Špatné organizační zařazení EM** - přímo pod starostou, nelze z pozice referenta úkolovat vedoucí odboru, ředitele organizací města

5. Překážky zavádění EM

- Významnost bariér na úrovni města/obce
(stupnice 1 - nejméně významné až 5 - velmi významné)

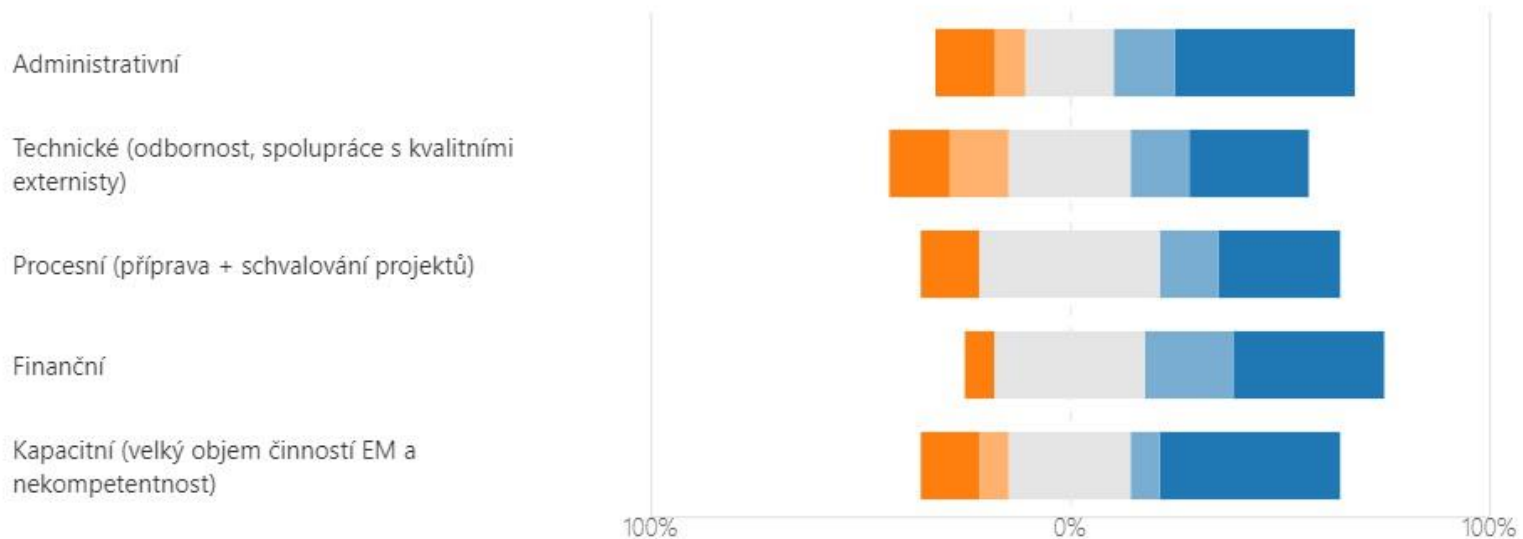
5. Překážky zavádění EM

- Na úrovni kraje/národní
 - **Kraj s energetiky na nižší úrovni jejich EM nekonzultuje**, ani nezjišťuje, zda má EM zavedený
 - **Těžkopádné dotace**, kde se lpí na složité administraci a žadatelé se utloukají na formálních administrativních chybách
 - Různá kvalita jednotlivých energetických dotací, např. OP ŽP versus IROP, z obojího se dá zateplit budova
 - **Chybí dotace, která by podpořila realizaci OZE**, tím že by doplatila rozdíl finančních nákladů mezi klasickým zdrojem energie a obnovitelným
 - **Složitost legislativy**

5. Překážky zavádění EM

- Významnost bariér na úrovni kraje/národní
 (stupnice 1 - nejméně významné až 5 - velmi významné)

■ 1
 ■ 2
 ■ 3
 ■ 4
 ■ 5

6. Návrhy na podporu EM na komunální úrovni

- Změny na úřadě
 - **Najít kvalitního externího poradce**, který nám pomůže s dalšími kroky EM
 - **Nastavení procesního řízení** oblasti energetického managementu
 - Větší důraz na investice do zlepšování stavu budov a sledování energetických ukazatelů
 - **Zpracování metodických a strategických dokumentů** EM
 - **Větší motivace** k úsporám energií
 - Pro náš **malý úřad nerentabilní**

6. Návrhy na podporu EM na komunální úrovni

- Chybějící dotační titul
 - **Nízkoenergetické (pasivní) veřejné budovy s podstatně vyšší podporou**
 - Realizaci OZE tak, abych mohl **pořídit OZE za cenu klasického zdroje energie** a dotace vyrovnala ten rozdíl ceny
 - **Výměna rozvodů tepla** ve veřejných budovách
 - Na **zavádění chytrých měřidel**

6. Návrhy na podporu EM na komunální úrovni

- Finanční podpora pracovní pozice energetického manažera?
 - Ano 79%
- Metodická podpora pracovní pozice energetického manažera
 - Ano 79%

Děkujeme za diskuzi a spolupráci

Sdružení energetických manažerů měst a obcí

www.semmo.cz

Další setkání – duben 2020?